

L'objectiu europeu, amenaçat per la crispació política

Ni aquest país ni aquest estat poden afrontar amb serietat un repte tan solemne sense un mínim de consens. I perquè aquest mínim de consens tinga lloc, cal calmar l'altíssima temperatura política, que continua pujant. La batalla institucional que s'ha desfermat pot ser molt greu perquè enfronta, de manera massa crispada, pilars bàsics de la democràcia.

Aquesta setmana EL TEMPS ofereix en portada un reportage sobre la tempesta econòmica que ha fet ballar l'estabilitat de la pesseta en els primers dies de 1995. Si els primers sotrats s'han aturat, el que és clar, a hores d'ara, és que la recuperació econòmica no és suficient per a salvar l'economia. La crisi financera ha posat en una situació difícil el Govern de Felipe González.

I això no és una anècdota passatgera. Sobre tot si mirem cap un futur, cada vegada més proper, on l'horitzó és el procés de convergència i la moneda única europea.

Els acords de Maastricht són ara un repte més que difícil per al Govern socialista. Reduir el dèficit públic és el principal camp de batalla. I malgrat les mesures preses per Solbes és massa poc previsible que, d'aquí a finals de 1996, la situació econòmica es pugui corregir prou perquè l'estat espanyol tinga la possibilitat de formar part del nucli central europeu. Per molt que es force la màquina, aquest és un objectiu que comença a semblar impossible. Per tant l'executiu central s'haurà d'anar plantejant en termes seriosos com encarar la nova fase del projecte europeu. Què pot arribar a donar de si l'estat espanyol, què pot oferir als socis de la Unió i quin tracte ha de reclamar, deixant de banda maximalisme i propaganda i treballant des de la humilitat de les dades reals.

Però tot això requereix serenitat. Ni aquest país ni aquest estat poden afrontar amb serietat un repte tan solemne sense un mínim de consens. I perquè aquest mínim de consens tinga lloc, cal calmar l'altíssima temperatura política, que continua pujant. Colps d'efecte, com les declaracions des de la presó de San Cristóbal denunciant una possible conspiració contra Felipe González per part de Garzón, no semblen el camí més adequat per a sortir d'una situació de confusió permanent. Com tampoc ho són els moviments de José María Aznar per a trobar aliances que són pura retòrica política. El cap del PP té un comportament que no és a l'altura del que caldria esperar d'un líder de l'oposició que vol governar. I com a rerefons de tot això, la perplexitat davant una batalla institucional que pot ser greu i que enfronta, de manera massa crispada, pilars bàsics de la democràcia.

Un país ignorat

El Centre d'Estudis i Investigacions Comarcals (CEIC) Alfons el Vell de Gandia ha fet públic l'"Estudi sociològic de les Comarques Centrals Valencianes (CCV) 1994". Es tracta d'un treball de camp del qual es desprenen un seguit de dades que ens aproximen d'una manera empírica a la realitat social de la Safor, la Marina Alta, la Marina Baixa, l'Alcoià, el Comtat, la Vall d'Albaida i la Costera. Set comarques habitades per 600.000 persones que, gràcies a l'estudi —del que informem en aquest número de la revista—, deixaran de ser desconegudes, en alguns aspectes, a la resta del país. I ho deixaran de ser gratament. Un estudi que dóna sentit al projecte de CCV, un projecte antic, però recentment relançat.

L'estudi presenta una realitat molt positiva. És important que un 74,0% d'aquesta població tinga un sentit de pertinença al poble/ciutat; gairebé un 60% dels joves troben en el País Valencià el seu àmbit de referència; que un 63,8% considere Barcelona la ciutat més moderna de l'estat espanyol, molt per davant de Madrid (36,9%); que el 64,3% (un 82% per als més joves) opina que Catalunya és la comunitat autònoma més moderna; que el 53,2% pense que el valencià i el català són la mateixa llengua (un 72,6% per l'esquerra i un 40,9% per la dreta), són xifres que donen sentit a la voluntat de consolidació d'una zona del país que ha patit massa la manca d'empenta de València en el seu paper de cap i casal.

El balanç negatiu és el cas omís que han fet les institucions autonòmiques d'aquesta realitat a l'hora de dissenyar una política de vertebració del territori valencià. Vertebració que no tan sols s'ha fet tímidament, sinó que fins i tot ha ignorat evidències com aquestes que ara trau a la llum el CEIC Alfons el Vell.

Això ens serveix, però, per a un últim repte en forma d'interrogant: per què no s'anima algú a elaborar un estudi sociològic semblant en les comarques al nord —és un dir— del cap i casal? Mirar-se al mirall és dur, sobretot, quan les estadístiques diuen exactament el contrari d'allò que es volia.